

Queridos pais e irmáns de Ramiro, querida Elsa, Señor Alcalde de Pontedeume.

Queremos hoxe, desde os poemas, esta casa común dos poetas, e coa palabra dos seus compañeiros e compañeiras, os seus contemporáneos que diría el, ao termos en conta un tempo sen idade, queremos facer voz e canto aos poemas de Ramiro. Facer homenaxe á súa persoa leal e fraterna, e de cálida amizade xenerosa.

Aínda que manca os pola ausencia do poeta e o amigo, queremos hoxe dicir os seus poemas, os que conteñen as súas verdades, a súa palabra, a que nomea o silencio da flor e espella, a lágrima do amencer, a que doura o poente, como sol que vai a outro mar, a outro horizonte. Queremos reivindicar a palabra creadora do poeta. A súa palabra humana na súa calidez, a palabra que nunca acaba, a que non morre, a que chega e volve e parte porque é para mais vida.

O poeta Ramiro Fonte, na súa obra, lévanos á realidade mais profunda, á outra realidade de noso na súa transparencia fóra de toda aparencia.

A súa poesía crea poesía.

A súa amizade faise hoxe tamén cálido abrazo e guíanos no que non se olla nin se escoita. No mundo sen voz das cousas fálanos de todo aquilo que só desnudados sabemos escoitar.

O poeta Ramiro Fonte, ao vivir a historia, no seu hoxe, no seu a diario, fixo e fai que a palabra siga a ser luz albar e sexa fértil sementeira e dourado grao e sexa pantrigo.

Á palabra, o poeta Ramiro Fonte faina anxo ou rosa ou home ou muller, dálle novos sentidos, fama humilde, espello sen engano, para que deixe de ser só letra e volva ser alma. O poeta rexenera para nós a palabra ou son de badalada para que non sexa signo baleiro.

O pensamento estético de Ramiro é substancia co seu pensamento ético.

Nun texto no que fala do poemario *Véspera do Día* de Xulio L.Valcárcel, deixounos un manifesto ou fe de vida nun

tempo das aprendizaxes, das educacións sentimentais, dos primeiros erros do corazón, das batallas temperás, non sabemos se ganadas ou perdidas.

Afirmaba para nós hoxe:

Aprendín cedo algo ao que non pode renunciar a poesía que a min segue a interesarme, e que podería definir como o factor humano. É esa poesía que teima enraizarse na vida dun e, por necesidade, dirixirse á vida de todos.

Alguén opinará que a ilusoria realidade da arte non pode ser un substituto da realidade da vida, ou que a poesía tamén crea as súas ficcións e os seus personaxes pero, en calquera caso, os versos que necesitamos revelan parcelas de vida ou non revelan nada.

Nós, os seus amigos e amigas, compañeiros na palabra poética, lembrámolo nos seus poemas e queremos facerlle pública homenaxe á súa persoa chea de humanidade, e ao lembralo lembrarmos tamén o seu tempo, que é o noso, e así facernos presentes para os máis novos e para os que con Ramiro andamos o camiño á busca do efémero da beleza, todos os que coa alma sorriron con tenrura, na severidade das sombras dun tempo no que decidimos non só ter un proxecto de vida ético senón que con ética a vivimos.

Mais ao lembrarmos hoxe con el, un recordo trae outros recordos consigo, outros amigos, outros escritores que viviron aquel tempo e que hoxe non nos poden acompañar. Todos os que con Ramiro están no Pórtico da Gloria desta terra, a máis humilde.

Abrazados polo seu recordo protector, celebramos este acto de homenaxe.

Viviou o seu presente, e a el retornou como memoria persoal máis incardinada na nosa memoria colectiva, Reivindicou a ética ao nos dicir coas súas palabras:

A min interésame reivindicar a ética do artesán e non a megalomanía do artista, o seu ego. Hai que reivindicar a ética do oficio que se aprende co tempo.

Isto reivindicaba Ramiro nos seus 50 anos, xa lonxe dos presupostos da adolescencia, cando nos indica que o temos enfronte, é "o espello da vida, o espello da realidade, o espello do ser humano."

Convocados polo poeta amigo que, parafraseándoo, viviu como el admiraba vivir, preso da poesía como a forma máis doada de vivir, entregándose aos outros con xenerosidade. Vivindo en poesía sen el pedir nada a cambio.

Comunicándose con ese amigo sen rostro que é o lector, pedíanos que non lle roubáramos á poesía os seus soños. En palabra súa:

O soño como principio de liberdade que fertiliza o acto poético é o principio ordenador. Non é o soño ou ensoño derramado, perdido, derrubado, senón o que se representa perante nós unicamente ferido. Ferido se cadra polo tempo, polos avatares da vida, polas realidades implacables que o contradín.

Hoxe nós e vós que nos acompañades, feridos pola súa ausencia, celebramos a presenza da súa obra e na súa obra a súa amizade.

A amizade que poñemos por testemuña desta primavera nas terras que el soñou e viviu as cerdeiras que deron a súa branca flor, da consagración da primavera que nos seus poemas é o camiño que con el andamos.